Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0108

Diana Iovanovici Şoşoacăn koskemattomuuden pidättämistä koskeva pyyntö

Euroopan parlamentin päätös 28. huhtikuuta 2026 Diana Iovanovici Şoşoacăn koskemattomuuden pidättämistä koskevasta pyynnöstä (2025/2196(IMM))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Diana Iovanovici Şoşoacăn koskemattomuuden pidättämistä koskevan pyynnön, jonka toimitti Romanian oikeusministeriö 24. syyskuuta 2025 päivätyllä kirjeellä, jolla toimitettiin Romanian ylimmän tuomioistuimen syyttäjänviraston esittämä pyyntö Diana Iovanovici Şoşoacăa vastaan vireille pannussa rikosoikeudellisessa menettelyssä ja josta ilmoitettiin parlamentissa 9. lokakuuta 2025,

– on kuullut Diana Iovanovici Şoşoacăa 24. maaliskuuta 2026 työjärjestyksen 9 artiklan 6 kohdan mukaisesti,

– ottaa huomioon Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa N:o 7 olevan 8 ja 9 artiklan sekä Euroopan parlamentin jäsenten valitsemisesta yleisillä välittömillä vaaleilla 20. syyskuuta 1976 annetun säädöksen 6 artiklan 2 kohdan,

– ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen 21. lokakuuta 2008, 19. maaliskuuta 2010, 6. syyskuuta 2011, 17. tammikuuta 2013 ja 19. joulukuuta 2019 antamat tuomiot[1],

– ottaa huomioon Romanian perustuslain 72 pykälän 1 ja 2 momentin,

---

1 Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 21.10.2008, Marra v. De Gregorio ja Clemente, C-200/07 ja C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 19.3.2010, Gollnisch v. parlamentti, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; unionin tuomioistuimen tuomio 6.9.2011, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 17.1.2013, Gollnisch v. parlamentti, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; unionin tuomioistuimen tuomio 19.12.2019, Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

– ottaa huomioon työjärjestyksen 5 artiklan 2 kohdan, 6 artiklan 1 kohdan ja 9 artiklan,

– ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan mietinnön (A10-0117/2026),

A. ottaa huomioon, että Romanian oikeusministeri toimitti 24. syyskuuta 2025 päivätyllä kirjeellä Romanian ylimmän tuomioistuimen syyttäjänviraston esittämän pyynnön Romaniasta valitun Euroopan parlamentin jäsenen Diana Iovanovici Şoşoacăn koskemattomuuden pidättämisestä rikosoikeudellisessa menettelyssä, joka koskee useita rikoksia, joiden väitetään tapahtuneen useina eri ajankohtina 10. joulukuuta 2021 ja 11. helmikuuta 2025 välisenä aikana;

B. toteaa, että pyynnön mukaan kolme henkilöä on kannellut siitä, että Diana Iovanovici Șoșoacă olisi väitetysti ollut mukana riistämässä kantelijoilta ja neljänneltä henkilöltä vapauden noin 20 minuutiksi 10. joulukuuta 2021 klo 15.40–16.00 Bukarestissa sijaitsevassa asunnossa; toteaa, että väitetty teko on Romanian rikoslain 205 pykälän 1 momentissa tarkoitettu rikos;

C. toteaa, että pyynnön mukaan Romanian hallituksen alaisuudessa toimiva Romanian holokaustin kansallinen Elie Wiesel -tutkimuslaitos ilmoitti 28. helmikuuta 2024 oikeusviranomaisille, että SOS România -puolueen virallisella verkkosivustolla oli 19. helmikuuta 2024 väitetysti julkaistu Diana Iovanovici Șoșoacăn samaisen puolueen puheenjohtajana allekirjoittama puolueen lehdistötiedote, jossa hän väitetysti ihannoi henkilöä, joka oli tuomittu sotarikoksista maan saattamisesta katastrofiin tai sotarikoksiin syyllistyneiden henkilöiden syytteeseenpanosta ja rankaisemisesta annetun Romanian lain nro 312/1945 nojalla; toteaa, että väitetty teko on Romanian kiireellisen asetuksen nro 31/2002 5 pykälässä tarkoitettu rikos;

D. toteaa, että pyynnön mukaan Romanian antisemitismin seuranta- ja torjuntakeskus ilmoitti 27. toukokuuta 2024 Diana Iovanovici Șoșoacăn väitetysti antaneen 13. ja 14. toukokuuta 2024 Romanian parlamentin tiloissa ollessaan julkisia lausuntoja, myös julkisen Facebook-tilinsä kautta, joissa hän syytti juutalaisia kollektiivisesti menneistä rikoksista Romanian kansaa vastaan; toteaa, että väitetty teko on antisemitismin ehkäisy- ja torjuntatoimenpiteistä annetun Romanian lain nro 157/2018 3 pykälässä tarkoitettu rikos;

E. toteaa, että pyynnön mukaan Diana Iovanovici Șoșoacă olisi antanut 14. toukokuuta 2024 ollessaan Romanian parlamentin tiloissa edustajainhuoneen ja senaatin yhteiseen istuntoon osallistuakseen lausuntoja, joissa juutalaisia syytettiin kollektiivisesti menneistä rikoksista Romanian kansaa vastaan; toteaa, että väitetty teko on Romanian kiireellisen asetuksen nro 31/2002 6 pykälän 1 momentissa tarkoitettu rikos;

F. toteaa, että pyynnön mukaan Diana Iovanovici Șoșoacă olisi väitetysti antanut 5. ja 6. lokakuuta 2024 verkossa useita julkisia lausuntoja, joissa ihannoitiin tiettyjä henkilöitä ja liikkeitä, joiden katsotaan Romanian kansallisen lainsäädännön mukaan syyllistyneen sotarikoksiin tai osallistuneen niihin, ja joissa syytettiin juutalaisia kollektiivisesti menneistä ja uskonnollisista rikoksista; toteaa, että väitetyt teot ovat Romanian kiireellisen asetuksen nro 31/2002 5 pykälässä tarkoitettuja rikoksia;

G. ottaa huomioon, että pyynnön mukaan Diana Iovanovici Șoșoacă olisi 1. joulukuuta 2024 ihannoinut julkisesti henkilöä, joka oli tuomittu Romanian kansallisen lainsäädännön nojalla sotarikoksista, antamalla verkkolausuntoja ja tuomalla julkisuudessa esiin juutalaisyhteisöä koskevia fasistisia, rasistisia ja muukalaisvihamielisiä ajatuksia ja näkemyksiä; toteaa, että väitetyt teot ovat Romanian kiireellisen asetuksen nro 31/2002 5 pykälässä tarkoitettuja rikoksia;

H. toteaa, että pyynnön mukaan Diana Iovanovici Șoșoacă olisi 15. joulukuuta 2024 väitetysti uhannut suoraan kohdistavansa väkivallantekoja kahteen poliisiin näiden hoitaessa aiemmin määrättyyn hallinnolliseen sakkoon liittyviä tehtäviään; toteaa, että väitetty teko on Romanian rikoslain 257 pykälän 1 ja 4 momentissa tarkoitettu rikos;

I. toteaa, että pyynnön mukaan valtiollinen IICCMER-instituutti (Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului şi Memoria Exilului Românesc) ilmoitti 25. helmikuuta 2025 oikeusviranomaisille Diana Iovanovici Șoșoacăn pitäneen 11. helmikuuta 2025 Euroopan parlamentin täysistunnossa puheen, jossa hän väitetysti suositteli kollegoilleen, että he laatisivat ulkopoliittisia strategioita Bukarestin alueellisessa sotarikostuomioistuimessa 25. joulukuuta 1989 joukkotuhonnasta tuomion saaneen Nicolae Ceaușescun mallin mukaan; toteaa, että väitetty teko on Romanian kiireellisen asetuksen nro 31/2002 5 pykälässä tarkoitettu rikos;

J. ottaa huomioon, että Diana Iovanovici Șoșoacă valittiin Euroopan parlamenttiin kesäkuussa 2024 pidetyissä Euroopan parlamentin vaaleissa eikä hän näin ollen ollut Euroopan parlamentin jäsen pyynnössä mainittujen 10. joulukuuta 2021, 19. helmikuuta 2024 ja 13 ja 14. toukokuuta 2024 väitetysti tapahtuneiden tekojen ajankohtana; ottaa huomioon, että Diana Iovanovici Șoșoacă oli Euroopan parlamentin jäsen pyynnössä mainittujen 5. ja 6. lokakuuta 2024, 1. joulukuuta 2024, 15. joulukuuta 2024 ja 11. helmikuuta 2025 väitetysti tapahtuneiden tekojen ajankohtana; ottaa huomioon, että lukuun ottamatta väitetysti 10. joulukuuta 2021 ja 19. helmikuuta 2024 tapahtuneiden tekojen vuoksi Diana Iovanovici Șoșoacăa vastaan tehtyjä kanteluja tai häntä vastaan käynnistettyjä rikosoikeudellisia menettelyjä, kaikki muut rikosoikeudelliset menettelyt on aloitettu sen jälkeen, kun hänet oli valittu Euroopan parlamentin jäseneksi;

K. ottaa huomioon, että Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa N:o 7 olevassa 8 artiklassa määrätään, että Euroopan parlamentin jäseniä ei voida alistaa tutkittavaksi, pidättää tai haastaa oikeuteen heidän tehtäviään hoitaessaan ilmaisemiensa mielipiteiden tai äänestystensä perusteella;

L. ottaa huomioon, että 11. helmikuuta 2025 tehtyyn väitettyyn rikokseen, joka koskee Romanian kansallisen lainsäädännön nojalla sotarikoksista tuomitun Nicolae Ceaușescun väitettyä ihannointia, liittyy lausunto, jonka hän antoi Euroopan parlamentin täysistunnossa Strasbourgissa EU:n laajemmasta ja kokonaisvaltaisesta Lähi-idän strategiasta käydyn keskustelun yhteydessä; toteaa, että tässä lausunnossa on näin ollen kyse Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa N:o 7 olevassa 8 artiklassa tarkoitetusta Diana Iovanovici Șoșoacăn tehtäviään hoitaessaan ilmaisemasta mielipiteestä tai äänestyksestä;

M. toteaa, että muut väitetyt rikokset niiden ja niiden johdosta esitetty Diana Iovanovici Șoșoacăn koskemattomuuden pidättämistä koskeva pyyntö eivät liity Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa N:o 7 olevassa 8 artiklassa tarkoitettuun hänen tehtäviään hoitaessaan ilmaisemaan mielipiteeseen tai äänestykseen;

N. ottaa huomioon, että Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa N:o 7 olevan 9 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohdassa määrätään, että Euroopan parlamentin istuntojen ajan sen jäsenillä on oman jäsenvaltionsa alueella sen jäsenvaltion kansanedustajille myönnetty koskemattomuus;

O. ottaa huomioon, että Romanian perustuslain 72 pykälän 1 ja 2 momentissa säädetään seuraavaa:

1. Kansanedustaja tai senaattori ei ole edustajantointaan hoitaessaan oikeudellisessa vastuussa äänestyksistä tai ilmaisemistaan poliittisista mielipiteistä.

2. Kansanedustajat ja senaattorit voivat olla rikostutkinnan kohteina tai heidät voidaan asettaa rikossyytteeseen toimista, jotka eivät liity heidän edustajantointaan harjoittaessaan esittämiinsä poliittisiin kantoihin tai äänestyksiin, mutta heitä ei voida etsiä, pidättää tai vangita ilman sen kamarin suostumusta, jonka jäseniä he ovat, sen jälkeen kun heitä on asianmukaisesti kuultu. Ainoastaan korkeimman oikeuden yhteydessä oleva syyttäjänvirasto voi käynnistää rikosoikeudellisen menettelyn ja saattaa asian tuomioistuimen käsiteltäväksi. Romanian korkein oikeus on toimivaltainen tuomioistuin asiassa;

P. ottaa huomioon, että Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa N:o 7 määrätyn parlamentaarisen koskemattomuuden tarkoituksena on suojella parlamenttia ja sen

jäseniä oikeudenkäynneiltä, jotka liittyvät toimintaan, jota harjoitetaan hoidettaessa parlamentin jäsenten tehtäviä ja jota ei voida erottaa kyseisistä tehtävistä;

Q. ottaa huomioon, että työjärjestyksen 5 artiklan 2 kohdan mukaan parlamentaarinen koskemattomuus ei ole jäsenen henkilökohtainen erioikeus vaan tae koko parlamentin ja sen jäsenten riippumattomuudesta;

R. ottaa huomioon, että tässä tapauksessa parlamentti ei löytänyt todisteita fumus persecutionis -tilanteesta eli ei vaikuta siltä, että kyseisen oikeusmenettelyn tarkoituksena olisi vahingoittaa Diana Iovanovici Şoşoacăn poliittista toimintaa Euroopan parlamentin jäsenenä ja siten parlamentin riippumattomuutta;

S. ottaa huomioon, että parlamenttia ei voida rinnastaa tuomioistuimeen eikä parlamentin jäsentä voida pitää koskemattomuuden pidättämistä koskevassa menettelyssä ”syytettynä”[2];

1. päättää pidättää Diana Iovanovici Şoşoacăn koskemattomuuden B, C, D, E, F, G ja H kohdassa tarkoitettujen väitettyjen rikosten osalta;

2. päättää säilyttää Diana Iovanovici Şoşoacăn koskemattomuuden I kohdassa tarkoitetun väitetyn rikoksen osalta;

3. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen sekä asiasta vastaavan valiokunnan mietinnön viipymättä Romanian toimivaltaisille viranomaisille ja Diana Iovanovici Şoşoacălle.

---

[2] Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 30.4.2019, Briois v. parlamentti, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.